

EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA**su pastabomis, sudariančiomis neatskiriama sprendimo dėl 2003 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo, III skirsnis – Komisija, dalį**

EUROPOS PARLAMENTAS,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos 2003 finansinių metų bendrąjį biudžetą ⁽¹⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Bendrijų galutines metų sąskaitas – 2003 finansiniai metai – I tomas – konsoliduotus pranešimus dėl biudžeto įvykdymo ir konsoliduotą finansinę atskaitomybę (SEC(2004) 1181 – C6-0012/2005, SEC(2004) 1182 – C6-0013/2005) ⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Komisijos ataskaitą dėl tolesnių veiksmy po 2002 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo (KOM(2004) 0648 – C6-0126/2004),
 - atsižvelgdamas į Komisijos metų pranešimą biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie 2003 m. atliktą vidaus auditą (KOM(2004) 0740),
 - atsižvelgdamas į Audito Rūmų metų pranešimą ⁽³⁾ apie 2003 finansinius metus bei specialius Audito Rūmų pranešimus kartu su audituotų institucijų atsakymais,
 - atsižvelgdamas į Audito Rūmų pagal EB sutarties 248 straipsnį pateiktą sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą ⁽⁴⁾,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 8 d. Tarybos rekomendaciją (C6-0077/2005),
 - atsižvelgdamas į EB sutarties 274, 275 ir 276 straipsnius bei Euratomo sutarties 179a ir 180b straipsnius,
 - atsižvelgdamas į 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo Finansinio reglamento ⁽⁵⁾, ir ypač į jo 145, 146 ir 147 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į 1977 m. gruodžio 21 d. Finansinį reglamentą, taikytiną Europos Bendrijų bendrajam biudžetui ⁽⁶⁾,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 70 straipsnį ir V priedą,
 - atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą ir kitų susijusių komitetų nuomones (A6-0070/2005),
- A. kadangi ES politikos įgyvendinimui būdingas Komisijos ir valstybių narių „pasidalijamasis valdymas“,
- B. kadangi pagal Finansinio reglamento 53 straipsnio 3 dalį „vykdymo uždaviniai pavedami valstybėms narėms“, o Komisija vykdo biudžetą pagal pasidalijamojo valdymo principą, ir kadangi valstybės narės turi veikti pagal Sąjungos patvirtintas gaires,

⁽¹⁾ OL L 54, 2003 2 28, p. 1.

⁽²⁾ OL C 294, 2004 11 30, p. 1.

⁽³⁾ OL C 293, 2004 11 30, p. 1.

⁽⁴⁾ OL C 294, 2004 11 30, p. 99.

⁽⁵⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

⁽⁶⁾ OL L 356, 1977 12 31, p. 1.

- C. dar kartą pabrėžia ⁽¹⁾, kad biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūra – tai procesas, kuriuo, *inter alia*, siekiama patobulinti ES finansų valdymą gerinant sprendimų priėmimo pagrindą ir atsižvelgiant į Audito Rūmų pranešimus ir institucijų atsakymus bei nuomones,
- D. kadangi pagal Sutartį Komisija turi iniciatyvos teisę, o galutinė finansinė atsakomybė dėl biudžeto vykdymo yra nedaloma ir, deramai atsižvelgiant į Mastrichto sutartimi priimtą subsidiarumo principą, priklauso Komisijai pagal Sutarties 274 straipsnį, todėl atitinkami turi būti nustatyti Bendrijos lėšų patikrinimai,
- E. kadangi pirmiausia Komisija yra suinteresuota užtikrinti, kad priežiūros nuostatų būtų laikomasi iš esmės,
- A. HORIZONTALŪS KLAUSIMAI
1. apgailestauja dėl klaidinančio Audito Rūmų pareiškimo dėl struktūrinių fondų neįvykdytų įsipareigojimų, kurie 2003 metų pabaigoje buvo „penkerių metų mokėjimų dydžio, vertinant pagal dabartinę išlaidų normą ...“ (0.6.) kadangi į šį skaičių įtraukti 2004–2006 metai, ir įsipareigojimai dėl jo 2003 m. negalėjo būti priimti, primena, kad nepanaudotos lėšos šio periodo gale grąžinamos valstybėms narėms;
 2. džiaugiasi tuo, kad taisyklės n +2 įvedimas (įsipareigojimų metai +2) labai prisidėjo sprendžiant šią problemą, kai per pastaruosius dvejus metus buvo įsisavinta daugiau kaip 99 % struktūrinių fondų lėšų;
 3. ragina Komisiją, atsižvelgiant taip pat ir į finansinę perspektyvą po 2006 m., ieškoti pusiausvyros rengiant politiką ir apskaitos procesą, kad ji būtų tinkamai įgyvendinama; taip pat ragina Komisiją atlikti kritinę analizę ir dar kartą išnagrinėti galių pasidalijimą Komisijoje (valdymo struktūra) ir administravimo procesus;
 4. toliau ragina Komisiją atsižvelgti į vykdymo sąnaudas ir valstybių narių administracinę naštą bei galutinius naudos gavėjus, vertinant išplėstinį naujų reglamentų poveikį, taip siekiant valdžią pasidalijimo ir kontrolės principo, kad vykdymo sąnaudos ir administracinė našta būtų priimtinos;

Sąskaitų patikimumas – kvalifikuota nuomonė

5. pastebi, kad nors nebuvo efektyviai vykdomos įvairių pajamų ir išankstinių mokėjimų vidaus kontrolės procedūros, Audito Rūmų nuomone, Europos Bendrijų konsoliduotos metų sąskaitos ir atitinkamos pastabos patikimai atspindi Bendrijų 2003 finansinių metų pajamas ir išlaidas bei jų finansinę padėtį finansinių metų pabaigoje (Patikinimo pareiškimo II ir III dalys);
6. atkreipia dėmesį į „Metų pranešimo biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai dėl 2003 m. atlikto vidaus audito“ ⁽²⁾ ištraukas, susijusias su apskaita ir informacijos valdymo sistemomis:

„... generalinių direktoratų apskaitos funkcija turi būti sustiprinta ir tapti kuo profesionalesnė, kad generaliniuose direktoratuose ir už jų ribų Komisija ir jos valdyba gautų sisteminių patikinimą, kad sąskaitos yra visapusiškos, tikslios ir tinkamos“ (p. 5),

„sistemos turi užtikrinti, kad sąskaitos yra visa svarbi informacija“ (p. 5),

„Valdyba ir suinteresuotos išorės šalys turi būti užtikrintos, kad skaičiai atspindi tikrovę“ (p. 6),

⁽¹⁾ OL L 330, 2004 11 4, p. 82.

⁽²⁾ KOM(2004) 0740.

- ir daro išvadas, kad formuluotė reiškia, jog:
- nėra sisteminio patikinimo, kad sąskaitos yra visapusiškos, tikslios ir svarbios,
 - sistemos neužtikrina, kad sąskaitose yra visa svarbi informacija,
 - valdyba ir suinteresuotos išorės šalys nėra užtikrintos, kad skaičiai atspindi tikrovę;
7. apgailestauja, kad galių pasidalijimo principas Komisijos valdymo struktūroje menkina apskaitos pareigūno vaidmenį kaupiant apskaitų informaciją, kurią jis gauna iš įgaliotų pareigūnų; mano, kad apskaitos pareigūnas turi prisiimti visą atsakomybę už sąskaitų sąžiningumą visos institucijos atžvilgiu, o ne vien pasikliauti daugiau kaip trisdešimtimi įgaliotų pareigūnų;
 8. tikisi, kad apskaitos pareigūnas pasirašys sąskaitas – ne kartu su sąskaitomis pateikiamą pažymą – ir taip prisiims asmeninę atsakomybę už pateiktus skaičius, ir jei bus pataisymų, paaiškins, iš kur ir dėl ko jie atsiradę; pabrėžia skirtumus tarp kolegijos oficialaus sąskaitų tvirtinimo ir sąskaitų sertifikavimo, kada apskaitos pareigūnas patvirtina, kad pateiktos sąskaitos sudarytos teisingai ir sąžiningai; ragina Komisiją dar kartą ⁽¹⁾ pateikti reikalingus pasiūlymus dėl Finansinio reglamento pakeitimų ir (arba) su tuo susijusias įgyvendinamas nuostatas;
 9. apgailestauja, kad Komisija priešinosi apskaitos pareigūno vaidmens sustiprinimui; pabrėžia, kad kontrolės struktūroje vienas iš pagrindinių elementų yra sąskaitų patvirtinimas ir kad kiti kontrolės struktūros elementai gerokai susilpnėja, jei trūksta šio elemento; sutinka, kad neseniai įvykusi kiekvienam generaliniam direktoriui atsakomybės suteikianti finansų valdymo sistemos reforma Komisijoje davė teigiamų rezultatų; tačiau yra įsitikinęs, kad generalinių direktorių duodamas garantijas turi bendrąja garantija patvirtinti apskaitos pareigūnas, kuris būtų pilnai atskaitingas ir turėtų visas būtinas priemones šią pareigą įvykdyti;
 10. tikisi, kad Komisija į Finansinio reglamento pakeitimo pasiūlymą įtrauks nuostatas, pagal kurias apskaitos pareigūnas turi patvirtinti sąskaitas, pvz., sisteminio patvirtinimo arba atsitiktinio patikrinimo būdu; mano, kad apskaitos pareigūną reikia paaukštinti pareigose paskiriant jį vyriausiuoju apskaitos pareigūnu, veikiančiu kaip valdymo institucinė atsvara jo 39 tarnyboms, ir kad jo dabartinis vaidmuo, kai jis tik formaliai patvirtina iš generalinių direktorių, kurie negali, reikalui esant, patys įvertinti informacijos (Finansinio reglamento 61 straipsnis), gautą informaciją, prieštarauja finansų valdymo reformos tikslui;
 11. pabrėžia, kad apskaitos pareigūno paaukštinimas pareigose nereiškia grįžimo į senąją sistemą, kurioje tuometinis finansų kontrolierius veikė kaip mokėjimų ir įsipareigojimų patvirtintojas ir tikrino sandorius jiems įvykus; pabrėžia skirtumą tarp senos sistemos ir to, kad apskaitos pareigūną prašoma paaukštinti pareigose siekiant suteikti jam galimybę atlikti *ex-ante* sistemos patikrinimus ir *ex-post* atsitiktinius operacijų patikrinimus; apgailestauja, kad Komisija toliau pateikia klaidingus ir neteisingus teiginius, kad apskaitos pareigūno paaukštinimas pareigose kontrolės struktūroje reiškia grįžimą į seną sistemą ir kad apskaitos pareigūno pasirašomos sąskaitos yra grynas formalumas;
 12. praneša Komisijai, kad negali sutikti su apskaitos pareigūno vaidmens kosmetiniais patobulinimais; tikisi, kad į Finansinį reglamentą bus įtrauktas reikalavimas, jog vyriausiasis apskaitos pareigūnas pateiktų pareiškimą, kuriame jis, remdamasis savo atsakomybe, o ne informacija, gauta iš generalinių direktorių, patvirtins, kad sąskaitos atspindi tikrovę ir kad su jomis susiję sandoriai yra teisėti ir tvarkingi;
 13. nesuvokia, kaip Audito Rūmai gali dešimt metų teikti neigiamus patikinimo pranešimus dėl asignavimų mokėjimams ir kartu *de facto* pareikšti palankią nuomonę dėl Komisijos bendrųjų sąskaitų; prašo Audito Rūmus pateikti trumpą raštišką paaiškinimą šiuo klausimu;

⁽¹⁾ 2003 m. gruodžio 4 d. Parlamento rezoliucijos 21 dalis (OL C 89 E, 2004 4 14, p. 153) ir 2004 m. balandžio 21 d. Parlamento rezoliucijos dėl 2002 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo 68 dalis (OL L 330, 2004 11 4, p. 82).

14. primena, kad 2002 m. gruodžio 17 d. Komisija patvirtino veiksmų planą Europos Bendrijų apskaitos sistemai modernizuoti, kurį numatoma taikyti nuo 2005 m. sausio 1 d.; pabrėžia, kad pradinio balanso sudarymas turi lemiama reikšmę perėjimo nuo grynujų pinigų apskaitos sistemos prie apskaitos kaupiamuoju pagrindu sėkmei;

Audito Rūmų bendras 2003 m. įvertinimas – nėra pagrįsto patikinimo

15. su nusivylimu pastebi, kad Audito Rūmai dar kartą „nepateikia pagrįsto patikinimo, kad svarbių biudžeto sričių priežiūros sistemos ir kontrolė (valstybėse narėse) yra įgyvendinama veiksmingai, valdant riziką, susijusią su pagrindinių operacijų teisėtumu ir tvarkingumu“ (0.4.);

Audito Rūmų konkretus vertinimas

16. primena konkrečias Audito Rūmų išvadas dėl išlaidų mokėjimams:
- žemės ūkis: „Galima pasiekti daugiau pažangos visų žemės ūkio išlaidų srityje, siekiant pašalinti nustatytus rimtus priežiūros sistemų ir patikrų trūkumus“ (Patikinimo pareiškimo VI dalies a punktas),
 - struktūriniai fondai: „... toliau esama sistemų, užtikrinančių Bendrijos biudžeto įvykdymo valstybėse narėse priežiūrą ir kontrolę, trūkumų ...“ (Patikinimo pareiškimo VI dalies b punktas),
 - vidaus politika: „... nustatytos priežiūros sistemų ir patikrų pažangos vis dar nepakanka siekiant išvengti reikšmingų klaidų ...“ (Patikinimo pareiškimo VI dalies c punktas),
 - išorės veiksmai: „... svarbu, kad siekiant dar labiau patobulinti sistemas ir išlaidas, būtina įgyvendinti jų priežiūros ir kontrolės priemones“ (Patikinimo pareiškimo VI dalies d punktas),
 - parama pasirengimui narystei: „jau 2002 m. buvo nustatyta priežiūros sistemų ir patikrų trūkumų, dėl kurių atsirado dar daugiau teisėtumo ir tvarkingumo klaidų bei rizikos operacijose“ (Patikinimo pareiškimo VI dalies e punktas),
 - pasidalijamasis valdymas: „... pasidalijamojo valdymo ar decentralizuoto valdymo ... srityje būtina pasistengti kuo efektyviau įgyvendinti priežiūros sistemas ir patikras, siekiant geriau valdyti su tuo susijusią riziką“ (Patikinimo pareiškimo VIII dalis);
17. pastebi, kad Audito Rūmų išvadose aiškiai nustatytos pagrindinės problemos, susijusios su operacijų teisėtumu ir tvarkingumu, kurios pirmiausia pastebimo valstybių narių ir mažiau Komisijos lygmeniu;
18. laikosi nuomonės, kad Bendrijos lėšų pasidalijamojo valdymo atveju Komisija privalo skubiai rasti būdų valstybių narių atskaitomybei pagerinti, veiksmingai paskirstydama „galių perdavimo riziką“, kuri atsiranda dėl to, kad Komisija, nors ir atsakinga už galutinį biudžetą, taip pat privalo prisiišti atsakomybę už tai, kaip eikvoja ES lėšas valstybės narės pasidalijamojo valdymo operacijose;

Galių perdavimo rizika

19. pastebi, kad nors valstybės narės atsako už didžiosios ES biudžeto dalies įvykdymą, tačiau Komisijai tenka galutinė atsakomybė už įvykdymą ir, tinkamai atsižvelgiant į kartu su Maastrichto sutartimi priimtą subsidarumo principą, už kontrolės priemones valstybėse narėse ir pačioje Komisijoje;
20. pastebi, kad skirtumas tarp finansavimo ir Bendrijos politikos įgyvendinimo sukelia taip vadinamą „galių perdavimo riziką“, susijusią su šiais aspektais:
- a) pripažinimu, kad valstybės narės ir naudos gavėjai ne visada vienodai rūpinasi, kaip leidžiami Europos Sąjungos pinigai ir valstybiniai pinigai;

- b) nevienalyte valstybių narių kontrolės standartų kokybe ir daugumos valstybinių audito institucijų nedalyvavimu tikrinant, ar Europos Sąjungos lėšos numatytiems tikslams yra naudojamos tvarkingai ir teisėtai;
 - c) perdėtu pasitikėjimu kontrolės priemonių teisiniais ir sutarčių apibrėžimais, nesistengiant pagrįsti Komisijos ir valstybių narių institucijų santykių gero valdymo ir geros atskaitomybės principais;
 - d) *ex-post* padengimo mechanizmų pobūdžiu, kuris atitraukia dėmesį nuo veiksmų padėčiai pataisyti, kuriuos reikia atlikti kaip įmanoma greičiau ir dažnai leidžia ilgą laiką kartotis klaidoms;
 - e) ilga veiksmų grandine, vedančia nuo lėšų skyrimo iki galutinių naudos gavėjų, dėl kurios reikalingos didelės pastangos audito sekai užtikrinti;
 - f) ribotu esminiu atrinktų pavyzdžių tikrinimu, kurį praktiškai galima atlikti, palyginus su visu sandorių skaičiumi;
21. laikosi nuomonės, kad šių problemų neišspęs vien centro paskirta kontrolė ir kad dabartinė situacija aiškiai parodo naujų priemonių atsiradimo poreikį, kurios leistų Komisijai labiau įsitraukti į valstybių narių valdymo ir kontrolės sistemas; mano, kad tik kiekvienos valstybės narės aukščiausiosios politinės ir vykdomosios valdžios (finansų ministro) parengtas pakankamai išsamus *ex-ante* atskleidimas formaliam Atskleidimo pareiškime ir metinė *ex-post* Patikinimo deklaracija dėl pagrindinių operacijų teisėtumo ir tvarkingumo, kaip kelis kartus siūlė Komisijos vidaus audito tarnyba ⁽¹⁾, įgalins Komisiją atlikti įsipareigojimus pagal Sutarties 274 straipsnį;
22. ragina Komisiją iki 2005 m. spalio 1 d. pristatyti pradinę ataskaitą, nurodančią, kaip sudaryti protokolą su valstybėmis narėmis, pagal kurį valdymo institucija (finansų ministras) kasmet prieš lėšų išmokėjimą pareiškštų, kad paruoštos tinkamos kontrolės sistemos, galinčios užtikrinti Komisijos apskaitos tikslus;
23. rekomenduoja šiuo pranešimu pareikalauti į metinį Atskleidimo pareiškimą įtraukti:
- a) valstybės narės valdymo institucijos parengtą kontrolės sistemų aprašymą;
 - b) šių kontrolės sistemų veiksmingumo įvertinimą;
 - c) atitaisymo veiksmų planą, sudarytą, jei būtina, valstybės narės valdymo institucijų, konsultuojantis su Komisija;
 - d) aprašymo patvirtinimą, gautą iš nacionalinės audito institucijos ar kito išorės auditoriaus, ir
- rekomenduoja šiame pranešime nurodyti Komisijos teisę patikrinti Atskleidimo pareiškimą ir įsteigti teisinę instituciją, nustatančią baudas, susijusias su suinteresuotos valstybės narės finansavimu, jeigu pareiškimas neatitinka reikalavimų;
24. mano, kad yra netinkama spręsti apie pasidalijamojo valdymo politikos asignavimus laikotarpiui po 2007 m., neturint konkretaus atsakymo į Auditorių Rūmų pastabas bei iš esmės nepagerinus kontrolės mechanizmų valstybėse narėse;
25. praneša Komisijai ir Tarybai apie sunkumus sudarant tarpinstitucinį susitarimą dėl naujos finansinės perspektyvos, kol nebus visiškai priimtas kiekvienos valstybės narės aukščiausiosios politinės ir valdymo institucijos (finansų ministro) pateikiamų atskleidimo pareiškimų principas, išdėstytas 21–23 dalyse, o jo įgyvendinimas netaps prioritetais;

⁽¹⁾ Žr. „Metų pranešimas biudžeto įvykdymo patvirtinimo institucijai dėl 2003 m. atlikto vidaus audito“ (KOM(2004) 0740), p. 6.

26. laikosi nuomonės, kad Europos Sąjungos finansinio valdymo pažanga nėra įmanoma be aktyvaus valstybių narių dalyvavimo ir kad šis dalyvavimas privalo būti įtvirtintas politiniu lygmeniu;
27. įsitikinęs, kad finansų ministrai teiks pirmenybę tinkamai veikiančių priežiūros sistemų ir patikros steigimui, o ne rizikuos aiškinti savo parlamentui, kodėl valstybės išdas turi mokėti Europos Sąjungai dideles sumas;
28. ragina Komisiją griežčiau prižiūrėti mokėjimų agentūras ir mažiau toleruoti nekompetentingumą, apsvarstant galimybę:
 - reikalauti išorės auditoriaus kasmet patikrinti visas mokėjimo agentūras,
 - nustatyti darbo tikslus,
 - sustabdyti mokėjimus, kai nesilaikoma aiškiai apibrėžtų darbo tikslų ir užtikrinti, kad agentūroms būtų iš anksto pranešta, kad tokie veiksmai – tai neišvengiamas netinkamo darbo padarinys,
 - panaikinti agentūras, kurios nuolat nesilaiko darbo tikslų,
 - padaryti agentūras finansiškai atsakingas už savo klaidas;

Audito Rūmų Patikinimo pareiškimas ...

29. primena, kad nuo Mastrichto sutarties įsigaliojimo Audito Rūmai kiekvienais metais privalo pateikti Parlamentui ir Tarybai patikinimo pareiškimą (žinomą kaip „DAS“ – frazės prancūzų kalba „*Déclaration d'Assurance*“ sutrumpinimas) dėl sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo;
30. pabrėžia, kad sprendimas dėl kriterijų ir metodo, pagal kurį Audito Rūmai rengia DAS, buvo paliktas jų nuožiūrai ir nebuvo apibrėžtas teisės aktais;
31. primena, kad iš pradžių Audito Rūmai audito išvadas pateikdavo remdamiesi tik statistiniu metodu, kurio pagrindas buvo tiesioginio ir esminio bendro pavyzdžio tikrinimas ir galimų klaidų koeficiento ekstrapoliavimas;

... ir jam būdingos problemos

32. apibendrina toliau išdėstytus kai kuriuos DAS būdingus trūkumus ir pobūdį, kadangi sprendžiant, ar patvirtinti biudžeto įvykdymą, bei svarstant galimus tolesnius DAS metodologijos pagerinimus turi būti atsižvelgta į šiuos elementus, nes pagal juos vertinami DAS analizės rezultatai ir šių rezultatų pasekmės:
 - a) DAS yra dalis finansinio audito, kurį atlieka Audito Rūmai; jo tikslas yra gauti patikinimą dėl atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo; tipiški finansinio audito klausimai yra: „ar sąskaitos pristato tikrą ir teisingą požiūrį?“ ir „kiek klaidų buvo rasta operacijose?“;
 - b) DAS yra vienintelė netiesioginė rezultatyvumo audito ⁽¹⁾ dalis, kurio sfera yra platesnė, nes jis tiria, ar lėšos buvo panaudotos optimaliai; tipiškas rezultatyvumo audito klausimas yra: „ar lėšos buvo išleistos protingai ir panaudotos ekonomiškai, produktyviai ir efektyviai?“;
 - c) net jei DAS rodo, kad lėšos buvo panaudotos 100 % tvarkingai ir teisėtai, tai nėra joks požymis, kad išlaidos buvo vertingos, kadangi DAS nekelia ir negali kelti tokio klausimo ar duoti į jį atsakymą; kitaip tariant, pinigai gali būti tuščiai iššvaistyti, net jei jie yra panaudoti visiškai tvarkingai ir teisėtai;

(1) Taip pat vadinamas „pagrįstu finansinio valdymo auditu“ arba „pinigų vertės auditu“.

- d) sutelktas dėmesys į pinigų leidimo teisėtumą ir tvarkingumą neinformuoja įstatymų leidėjo ir visuomenės, ar pinigai buvo išleisti efektyviai;
- e) DAS metodas yra politinio dėmesio mažinti sukčiavimą ir netvarką rezultatas, bet jis nelabai padeda mažinti lėšų švaistymą;
- f) žiniasklaida labai dažnai neteisingai aiškina dabartinį Patikinimo pareiškimą ir neigiamą DAS pristato kaip įrodymą, kad daugmaž dėl visų ES lėšų sukčiaujama; šis klaidinantis vaizdavimas gali turėti neigiamą poveikį piliečių požiūriui į kitus ES reikalus, pvz., konstituciją ar naują Finansinę perspektyvą;
- g) nesvarbu, ar DAS yra teigiamas ar neigiamas, šis metodas dar negali pakankamai nustatyti pažangos; metodologija turėtų būti toliau plėtojama, siekiant gauti pakankamai informacijos, parodančios, kokie pagerinimai kasmet buvo padaryti kiekviename sektoriuje skirtingose valstybėse narėse;

Dabartinė DAS reforma ...

- 33. pripažįsta, kad pastaraisiais metais Audito Rūmai parodė, kad supranta kritiką, ir bandė reformuoti DAS metodologiją išplečiant jos įvertinimo pagrindą;
- 34. pastebi, kad bendras DAS dabar yra sudarytas iš konkrečių įvertinimų, susijusių su nuosavais ištekliais ir su kiekvienu finansinės perspektyvos veiklos skyriumi, ir kad sektorių įvertinimai dabar remiasi keturiais informacijos šaltiniais:
 - a) priežiūros sistemos ir patikros įvertinimu;
 - b) pagrindinių operacijų tyrimu;
 - c) Komisijos generalinių direktoratų metinės veiklos ataskaitų ir pareiškimų peržiūra;
 - d) kitų auditorių tiesiogiai susijusių rezultatų įvertinimu;

... yra žingsnis teisinga kryptimi, bet per daug nuosaikus

- 35. pažymi, kad svarbiausias su DAS susijęs klausimas turėtų būti: ar priežiūros sistemos ir patikra, kuri buvo įgyvendinta Bendrijos ir nacionaliniu lygiu, suteikia Komisijai pagrįstą patikinimą dėl atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo;
- 36. ragina Audito Rūmus toliau tobulinti bendro patikinimo pareiškimo pristatymą ir specialius įvertinimus, pateikti suprantamesnį išlygų aprašymą ir įtraukti aiškesnę ir konkretesnę informaciją dėl skirtingų sektorių ir valstybių narių silpnų vietų, siekiant įtvirtinti išlygų, kurios einant laikui galės būti tikrinamos, veiksmų sąrašą, sudarytą remiantis rizika pagrįstu požiūriu;
- 37. supranta, kad operacijų pavyzdžių tyrimo tikslas jau nėra galimų klaidų apskaičiavimas ir kad tikrinimo nauju metodu rezultatai yra nagrinėjami kartu su rezultatais, gautais iš kitų trijų sričių (ramščių);
- 38. ragina Audito Rūmus suteikti daugiau informacijos dėl santykio tarp keturių šaltinių, kurie naudojami formuojant su sektoriais susijusius įvertinimus, siekiant įvertinti, ar naujas metodas yra iš esmės kitoks nei pradinis metodas;
- 39. ragina Audito Rūmus išsamiai paaiškinti, kiek jie galėjo gauti audito rezultatų iš kitų auditorių ir kokių vaidmenį šie rezultatai atliko priimant sprendimus; pažymi, kad Metų pranešime nėra nuorodų į kitų auditorių rezultatus; ypač vertintą informaciją apie rezultatus ir sunkumus dėl bendradarbiavimo su kitais auditoriais skirtingose valstybėse narėse, kadangi kategorija „kiti auditoriai“ taip pat apima nacionalines audito įstaigas, kurios yra visiškai nepriklausomos *vis-à-vis* nuo Europos institucijų;

40. mano, kad dabartinė DAS reforma nėra pakankama, norint ištaisyti pirmiau išvardytus apribojimus ir trūkumus, nors tai yra žingsnis teisinga kryptimi; džiaugiasi faktu, kad naujas metodas suteikia šiek tiek supratimo apie tvarką sektoriuose, bet apgailestauja, kad vis dar nėra pakankamo supratimo apie išlaidų tvarką valstybėse narėse; prieina prie išvados, kad DAS vis dar yra per daug paremtas sandorių ir atskirų klaidų analize; taigi daro išvadą, kad priežiūros sistemos ir patikros funkcionavimo analizė turėtų būti sustiprinta pasiūlant konkrečius tokių sistemų pagerinimus ir nustatant aptiktų silpnų vietų kilmę;
41. ragina Audito Rūmus toliau plėtoti kokybinį DAS metodą, kad būtų pakankamai atsižvelgta į daugelio programų daugiamečių pobūdį ir atitinkamą kompensavimo kontrolę, pvz., atliktus auditus ir sąskaitų pataisymų pašalinimus, kurie saugo ES biudžetą, nes yra numatytas neteisingų mokėjimų grąžinimas; vertintų, jei Audito Rūmai pristatytų specialų pranešimą dėl šio sprendžiamo klausimo ir paaiškintų, koks yra ryšys tarp *ex-ante* kontrolės ir *ex-post* patikrų;
42. pažymi, kad kompensacinė kontrolė negali kompensuoti priežiūros sistemų ir patikros trūkumų, iš tikrųjų – tokios politikos formuluotės, nors ji yra svarbus priežiūros sistemų ir patikros elementas;
43. apgailestauja dėl daugėjančių nuorodų į preliminarius sprendimus dėl Bendrijos teisės interpretavimo ir galiojimo; pabrėžia, kaip svarbu vengti blogų Bendrijos teisės aktų, nes tai turi neigiamą poveikį Sąjungos darbui ir kelia valstybių narių piliečiams, institucijoms ir įmonėms teisinį netikrumą; pažymi nedviprasmišką Audito Rūmų pareiškimą dėl mokslinių tyrimų pamatinių programų, kur nebus apsieita be „reikšmingų klaidų, susijusių su mokėjimų teisėtumu ir tvarkingumu, jei nebus peržiūrėtos programos reglamentuojančios taisyklės“ (Patikinimo pareiškimo VI straipsnio c punktas);
44. kviečia Komisiją sumažinti klaidų riziką skunduose dėl Bendrijos finansavimo užtikrinant, kad Bendrijos teisės aktai būtų sudaryti iš aiškių, veiksmingų taisyklių dėl tinkamų sąnaudų, ir reikalauja paskirti lanksčias ir proporcingas administracines sankcijas, kai galimos sąnaudų būna perdėtos;

Vienas auditas

45. primena, kad jo 2002 m. balandžio 10 d. sprendimo 48 dalyje dėl 2000 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto įvykdymo patvirtinimo ⁽¹⁾ prašoma Audito Rūmų pateikti nuomonę „dėl galimybės pristatyti bendrąjį ES biudžeto audito modelį, kuriame kiekvienas kontrolės lygmuo remiasi ankstesniu, siekiant sumažinti tikrinamojo našta ir padidinti audito kokybę, bet nepakenkiant atitinkamų audito įmonių nepriklausomumui“;
46. taip pat primena, kad tame pačiame sprendime buvo prašoma Komisijos paruošti pranešimą dėl to paties dalyko ir pažymi, kad Komisija to dar nepadarė;
47. pritaria Audito Rūmų nuomonei Nr. 2/2004 ⁽²⁾ dėl bendrojo audito modelio; tai yra labai svarbus indėlis diskutuojant dėl DAS, todėl verta, kad visos susijusios šalys ją nuodugnai iširtų; pažymi, kad nuomonė nėra tik apie „vieno audito“ modelį griežtąja prasme, reiškiantį, kad operaciją audituoja tik viena valdžios institucija vieną kartą, bet, visų pirma, apie Bendrijos vidaus kontrolės sistemos (CICF) įsteigimą (3 punktas);
48. ypatingai susidomėjęs pažymi Audito Rūmų pateiktas rekomendacijas dėl efektyvios ir produktyvios vidaus kontrolės sistemos:
 - a) „bendri principai ir standartai ... (turi) būti taikomi visuose valstybių narių ir institucijų administravimo lygiuose“ (57 punktas);

⁽¹⁾ OL L 158, 2002 6 17, p. 1.

⁽²⁾ OL C 107, 2004 4 30, p. 1.

- b) vidaus kontrolė turėtų „pateikti pagrįstą“ (ne absoliutų) „patikinimą dėl sandorių teisėtumo ir tvarkingumo bei ekonomikos, efektyvumo ir produktyvumo principų laikymosi“ (57 punktas);
- c) „patikros kaina turėtų būti proporcinga naudai, kurią ji duoda, tiek pinigine, tiek politine išraiška“ (57 punktas);
- d) „sistema turėtų būti pagrįsta logine grandinine struktūra, pagal kurią patikra yra pradedama, užfiksuojama ir pranešama pagal bendrus standartus, dėl ko ja gali pasitikėti visi dalyviai“ (57 punktas) ⁽¹⁾;
49. stebisi, kodėl šios rekomendacijos nebuvo paskelbtos daug anksčiau, nors tradicinis DAS metodas buvo nuolat kritikuojams paskutinius 10 metų;
50. laikosi nuomonės, kad pasiūlyta struktūra dėl Bendrijos vidaus kontrolės sistemos galėtų būti svarbus instrumentas, siekiant geresnės ir produktyvesnės priežiūros ir kontrolės sistemos, taip pat galėtų padėti modernizuoti DAS metodologiją;
51. pabrėžia, kad pirmiausia už ES lėšų panaudojimą atsako valstybės narės, todėl kiekvienos valstybės narės aukščiausios politinės ir valdymo institucijos (finansų ministro) atskleidimo pranešimai, nustatyti 17–19 dalyse, privalo sudaryti neatskiriamą Bendrijos vidaus kontrolės sistemos dalį;
52. pažymi, kad Bendrijos vidaus kontrolės sistema, kaip rodo jos pavadinimas, skirta vidaus kontrolei, taigi neturi reikalų su išorinio audito veikėjais;
53. apgailestauja, kad Audito Rūmai nepristatė jokių drąsių pasiūlymų dėl nacionalinių audito įstaigų dalyvavimo didinant skaidrumą ir atsakomybę (esminius gero viešo administravimo elementus) valstybių narių lygiu, ypač dėl to, kad Audito Rūmų audito rezultatai aiškiai rodo, kad to labiausiai reikia;
54. pažymi ir pritaria Nyderlandų Audito Rūmų iniciatyvai kasmet skelbti „ES kryptių pranešimą“, kuriame nagrinėja finansų valdymą Europos Sąjungoje ir pristato savo nuomonę dėl ES lėšų panaudojimo stebėjimo ir kontrolės Nyderlanduose ⁽²⁾; norėtų paskatinti kitas nacionalines audito įstaigas imti pavyzdį;
55. ragina Komisiją inicijuoti diskusijas su biudžeto įvykdymo patvirtinimo institucija, Taryba ir Audito Rūmais – deramai atsižvelgiant į jų nepriklausomumą – kaip stebėtoju ir sudaryti veiksmų planą, siekiant įdiegti Bendrijos vidaus kontrolės sistemą kaip galima greičiau;
56. taip pat ragina Komisiją įsitikinti, kad išsamiuose pasiūlymuose, nustatančiuose Komisijos politikos pasiūlymų teisinį pagrindą, kuriuos ji pateikė kaip Sąjungos politinio projekto iki 2013 m. dalį, visiškai atsižvelgta į elementus, esančius Bendrijos vidaus kontrolės sistemoje, ir į kiekvienos valstybės narės aukščiausiosios politinės ir vykdomosios valdžios (finansų ministro) kasmetinį atskleidimo principą, kaip numatyta 21–23 punktuose;
57. ragina Audito Rūmus informuoti EP kompetentingą komitetą, ar Komisijos pasiūlymai atitinka Bendrijos vidaus kontrolės sistemą ir kasmetinių atskleidimo pareiškimų principą;

Generalinių direktoratų kasmetinių veiklos ataskaitų ir pareiškimų patobulinimai

58. džiaugiasi faktu, kad Audito Rūmai „teigia, kad Komisija pirmą kartą pristatė priežiūros sistemų ir patikros užtikrinimo lygio analizę dėl sudarytų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo“ ir kad jie priėmė „atsakomybę dėl biudžeto įgyvendinimo ... ir patvirtino kaip savus įgaliotus pareigūnus, atstovaujančius delegacijos valdybą“ (Audito Rūmų 2003 m. Metų pranešimo 1.58 punktas);

⁽¹⁾ Žr. Audito Rūmų nuomonę Nr. 2/2004.

⁽²⁾ <http://www.rekenkamer.nl/9282200/v/index.htm>

59. tačiau pažymi, kad Audito Rūmai teigia (žr. 1.69 punktą, 1.2 lentelę, 5.57–5.62, 7.48, 8.36 ir 8.38 punktus), kad „išlygos, kurias išreiškė kai kurie departamentai, nėra suderinamos ar pakankamai pateisinamos pagal pareiškimuose pateiktą patikinimą“ ir kad neatsižvelgiant į kai kuriuos patobulinimus „generalinių direktoratų kasmetiniai veiklos ataskaitos ir pareiškimai dar negali sistemškai pasitarnauti kaip naudingas pagrindas audito išvadoms įvairiose finansinių perspektyvų srityse“ (žiūrėti 1.71 punktą ir 1.2 lentelę);
60. ragina Komisiją atsižvelgti į anksčiau minėtas Audito Rūmų pastabas ir kiekvienoje metų veiklos ataskaitoje pristatyti priemones, kurių buvo imtasi siekiant apriboti klaidas atliktose operacijose, ir kartu įvertinti jų efektyvumą; tikisi, kad tokios priemonės Komisijos generaliniams direktoratams padės geriau suprasti bendrą riziką ir sustiprins rizikos valdymo kultūrą; tačiau pažymi, kad tai dar turės paremti ir palaikyti bendra centralizuota rizikos valdymo metodologija;
61. taip pat prašo, kad Komisija sustiprintų metų veiklos ataskaitų ir sintezės pranešimų procesą ir sustiprintų savo patikinimą, kuriuo Audito Rūmai galėtų pagrįsti savo patikinimo pareiškimą; pripažįsta, kad buvo padaryti pradiniai veiksmai, siekiant pagerinti supratimą apie šį procesą ir siekiant metų veiklos ataskaitas, išlygas ir pareiškimus padaryti reikšmingesnius; ragina Komisiją atidžiai atkreipti dėmesį į tolesnį ataskaitų tobulinimą ir kruopščiau įgyvendinti čia pateiktas pastabas; ragina visų pirma Komisiją patikslinti pataisymų apibrėžimą, išlygas ir kitas pastabas metų veiklos ataskaitose, kurios gali būti išimties iš taisyklių;
62. ragina Komisiją pakeisti metinį sintezės pranešimą konsoliduotu Komisijos valdymo ir finansinės kontrolės patikinimo pareiškimu;
63. ragina Audito Rūmus nurodyti būtinas sąlygas, kurios leistų labiau atsižvelgti į metų veiklos ataskaitas ir pareiškimus rengiant patikinimo pareiškimą;
64. ragina Komisiją užtikrinti, kad išsamiais apmokymo priemonėmis ir informacijos programomis visi valstybės tarnautojai būtų informuojami apie priemones, kaip jie gali pranešti apie visus įtartinus pažeidimus ar netinkamą valdymą normaliu hierarchiniu procesu arba prireikus – ir pateikiant skundą;

Tolesnės rekomendacijos

65. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę pateikti klaidų įvertinimą pagal sektorius ir valstybes nares naudojantis audito, kurį ji jau atlieka, ir valstybių narių atliktos kontrolės duomenimis bei informacijos, kurią pristatė valstybės narės, kokybės analize, o rezultatus skelbti metų veiklos ataskaitose ir metų veiklos ataskaitų sintezėse, kad būtų galima susidaryti aiškia nuomonę apie valstybių narių administracinių sistemų, susijusių su ES atskaitomybe, kokybę;
66. ragina Audito Rūmus į savo DAS įtraukti pastabas dėl informacijos, kurią pristato Komisija ir atskiros valstybės narės, ir jos teisingumo įvertinimą, taip pat įvertinti pasiektą pažangą;
67. ragina Komisiją peržiūrėti finansinius reglamentus siekiant pagerinti jų pritaikomumą ir išsamumą bei padidinti kontrolės veiksmingumą kritiškai vertinant numatytų kontrolių sistemų kiekybę ir kokybę;
68. primena atskiriems Komisijos nariams jų politinę atsakomybę užtikrinti, kad jų kompetencijai priklausantys generaliniai direktoratai būtų gerai valdomi, ir pakartoja pasiūlymą, kad kiekviename kabinete patarėjui būtų suteikta speciali pareiga be kita ko stebėti visus audito pranešimus (kaip pasiūlyta 2004 m. balandžio 22 d. Parlamento rezoliucijoje ⁽¹⁾ dėl Eurostato), kur išankstinių išpėjimų apie problemas anksčiau nebuvo paisoma;

⁽¹⁾ OL C 104 E, 2004 4 30, p. 1021.

69. pažymi, kad sistemingas galimų sankcijų, uždėtų valstybėms narėms, pakėlimas sukėlė valstybių narių nenorą atskleisti įgyvendinimo problemas; prašo Komisiją skatinti ir daugiau dėmesio kreipti į finansinės kontrolės mokymą, skatinant keitimąsi informacija tarp valstybių narių, mėginimą, nacionalinių auditorių dalyvavimą audito grupėse ir bendrą investavimą į geresnes IT sistemas, atliekant prevencinius auditus, kurie labiau teikia patarimus, o ne uždeda sankcijas;
70. tikisi, kad Komisija savo kitoje ataskaitoje išsamiai išdėstys priimtus ir įgyvendintus veiksmus, siekiant įgyvendinti pastabas ir rekomendacijas, kurias pateikė Audito Rūmai 2003 m. metų pranešime ir trijuose ankstesniuose metų pranešimuose (2000 m., 2001 m., 2002 m.); prašo, kad į kitą savo ataskaitą Komisija įtrauktų detalų planuojamų priemonių sąrašą ir grafiką tuo atveju, jei nebūtų priimta ir (arba) įgyvendinta jokių veiksmų;
71. ragina Audito Rūmus paruošti tokį metų pranešimą, kuriame atsispindėtų jų veikla, jų galimybė atlikti produktyvias užduotis, sąnaudos, svarbios raidos sritys ir kiti svarbūs įstaigos veiklos faktoriai; pažymi, kad būtų puiki galimybė tokia apibūdinimo pranešime skelbti informaciją apie DAS modernizavimą ir kitą audito metodo raidą;
72. taip pat ragina Audito Rūmus apsvarstyti galimybę skelbti audito žinyną ir informaciją apie DAS metodą savo tinklalapyje;
73. sveikina Tarybos ketinimą „toliau stiprinti audito ir finansinės kontrolės aspektus, kad Tarybos rekomendacijos dėl biudžeto patvirtinimo stebėjimo procesas būtų tikslesnis ir efektyvesnis“⁽¹⁾;
74. kviečia Audito Rūmus kasmet organizuoti „bandomuosius auditus“ dėl pavestų išlaidų punktų ir paskelbti juos specialiuose pranešimuose, kuriuose
- visos 25 valstybės narės būtų tikrinamos dėl tos pačios programos ar veiklos,
 - kiekvienos valstybės narės rezultatai būtų skelbiami atvirai ir aiškiai, kad tai būtų galima palyginti,
- ir kviečia Rūmus ateityje ir toliau organizuoti auditus dėl kitų punktų, kad būtų galima stebėti pažangą;
75. ragina Tarybą kartu su Parlamentu ir Komisija visapusiškos audito ir kontrolės sistemos sukūrimui suteikti reikalingą prioritetą ir politinį impulsą; tai bus padaryta įkūrus aukšto lygio ekspertų grupę,
- i) būtų sudaryta iš vadovujančių ES institucijų, nacionalinių audito institucijų, finansų ministerijų ir tarptautinio audito institucijų pareigūnų;
 - ii) parengtų nuoseklų vidaus kontrolės ir išorinio audito sistemos sukūrimo plano projektą, ypač pasidalijamojo valdymo srityse;
 - iii) identifikuotų galimas konstitucines, politines ir administracines kliūtis, kurias būtina įveikti, kad nacionalinio audito institucijos galėtų aktyviai kontroliuoti per Bendrijos biudžetą skirstomų mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą;
 - iv) kaip įmanoma greičiau pateiktų Tarybai, Komisijai ir Parlamentui ataskaitą;

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 9 d. Tarybos rekomendacijos (Dok. 6185/04 Biudžetas 1) 8 punktas. Žr. <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/04/st06/st06185.en04.pdf>

76. vieną kartą per metus pakviesti Tarybos atstovą informuoti kompetentingą komitetą apie ekspertų grupės darbo pažangą, kad būtų užtikrintas tęstinis veiklos pobūdis;
77. mano, kad svarbiausia yra ištirti, kaip nacionalinės audito įstaigos galėtų atlikti efektyvesnį vaidmenį procese, žinant, kad jos yra nepriklausomos įstaigos ir ne visada gali atlikti ES teisės aktų ekspertizę; ragina Audito Rūmus pateikti Europos Sąjungos aukščiausiųjų audito institucijų pirmininkų Kontaktinio komiteto ir Audito Rūmų darbo rezultatų įvertinimą (įskaitant VFM) bei Rūmų nuomonę, ar plėtra galėtų atgavinti šio organo vaidmenį;
78. mano, kad gali reikėti išanalizuoti, ar ypatingai didelė Audito Rūmų dabartinė struktūra ir veikla galėtų būti reformuota; primena, kad Audito Rūmai šiuo metu turi 25 narius ir 736 darbuotojus, iš kurių 325 yra profesionalūs auditoriai (A ir B kategorijų), 275 (A ir B kategorijų) dirba audito grupėse, ir 50 (A kategorijos) – narių kabinetuose;
79. apgailestauja, kad dėl laiko trūkumo negali Tarybos rekomendacijai skirti tiek dėmesio, kiek ji nusipelno, ir ragina Komisiją paspartinti, o Tarybą patvirtinti pasiūlymą dėl Finansinio reglamento 145 straipsnio 1 dalies pakeitimo:
- „Europos Parlamentas, remdamasis Tarybos rekomendacija ir veikdamas kvalifikuota balsų dauguma, iki $n + 2$ metų birželio 30 d. suteikia patvirtinimą, kad Komisija n metų biudžetą įvykdė“;
80. ragina Pirmininką savo pranešimo metu Europos Vadovų Taryboje kalbėti apie poreikį, kad valstybės narės gerintų lėšų iš Europos Sąjungos finansinių valdymą,

B. SEKTORINIAI KLAUSIMAI

Nuosavi ištekliai

81. atkreipia dėmesį, kad nuosavų išteklių dalis, suskaičiuota remiantis bendromis nacionalinėmis pajamomis, nuolat auga ir greitai sudarys du trečdalius savų išteklių; todėl nedvejotinai palaiko Audito Rūmų rekomendaciją (3.48 punktas), kad Komisija atliktų daugiau tiesioginių nacionalinių ataskaitų duomenų patikrinimų;

Žemės ūkis, gyvūnų sveikata ir priemonės kovai su sukčiavimu

Netinkamai išmokėtų sumų išieškojimas

82. ragina valstybes narės laiku kas tris mėnesius informuoti apie pasitaikančius pažeidimus ir pripažįsta, kad išimtiniais atvejais valstybėms narėms gali būti suteikta teisė taikyti išlygas; tikisi, kad kompetentingos valstybių narių institucijos bus tinkamai parengtos ir aprūpintos personalu ir kad visos valstybės narės (taip pat Vokietija, Graikija ir Ispanija) iki 2005 m. liepos mėn. pradės naudoti elektronines ataskaitas; prašo Komisiją informuoti kompetentingą komitetą apie šioje srityje padarytą pažangą ne vėliau kaip iki 2005 m. rugsėjo mėn.;
83. pažymi, kad Komisija yra atsakinga už mažiausiai 1 120 milijonų EUR, kurie nebuvo išieškoti nuo 1971 m. iki 2004 m. rugsėjo mėn., ir mano, kad tokia padėtis yra nepateisinama; mano, kad valstybės narės ir Komisija laiku neparodė pakankamai ryžto šiuo klausimu, tikisi laiku gauti ataskaitą iki svarstymo dėl 2004 m. biudžeto įvykdymo patvirtinimo, kur bus nurodyta, kaip ir kada numatyta atgauti šias lėšas; pažymi, kad šiuo metu teismuose bylinėjama dėl 812 milijonų EUR, kurie taip pat gali būti grąžinti; be to, tikisi, kad mokėjimų agentūrai už sėkmingą atgavimą bus išmokėta 20 % „premija“ už efektyvumą;
84. kviečia Komisiją pasiūlyti supaprastintas ir aiškesnes taisykles dėl išieškojimo ruošiantis peržiūrėti Finansinį reglamentą; tikisi sulaukti konsultacijos šiuo klausimu prieš užbaigiant Komisijos pasiūlymą;
85. pažymi, kad Komisija iki 2005 m. kovo mėn. bus išnagrinęjusi maždaug 4 000 pažeidimų atvejų (iš jų: 442 stambūs ir 3 500 smulkesni), kurie buvo įvykdyti minėtu laikotarpiu;

86. pritaria Komisijos norui tobulinti „juodąjį sąrašą“, į kurią įtraukiami tie ūkio subjektai, kurių metinės veiklos pažeidimai viršija 100 000 EUR sumą;
87. primygtinai reikalauja, kad Komisija siektų pažangos ir numatytų gaires ateities priemonėms tobulinti, kad reguliariai apie tai atsiskaitytų atsakingam komitetui;
88. prašo Komisiją pagerinti mokėjimo agentūrų, kurios yra atsakingos už bendros žemės ūkio politikos įgyvendinimą, monitoringą; pažymi, kad prieš prisijungimą mokėjimo agentūros naujose valstybėse narėse buvo tvirtinamos Komisijos; prašo Komisiją tęsti šią praktiką ir pateikti Parlamentui pranešimą dėl galimybės Komisijai tvirtinti mokėjimo agentūras dabartinėse valstybėse narėse;

Galvijų identifikavimo ir registravimo sistema

89. pažymi, kad nesant bendrų standartų valstybių narių galvijų identifikavimo ir registravimo duomenų bazėse nenumatyta galimybė keistis šių duomenų bazių informacija; išreiškia apgailestavimą, kad tai labai apsunkina gyvulių apskaitą, ypač vežant juos iš vienos valstybės į kitą;
90. pripažįsta, kad šiuo metu galiojantis reglamentas neįpareigoja Komisijos sukurti teisiškai įpareigojančių taisyklių vienaip ar kitaip sujungti nacionalines duomenų bazes; atsižvelgdamas į Audito Rūmų pranešime išdėstytus siūlymus ragina Komisiją parengti teisėkūros pasiūlymą, kuris išplėstų Komisijos vykdomąsias galias ir suteiktų jai galimybę techniškai suderinti nacionalines šios sistemos duomenų bazes;
91. prašo Komisijos, kad ji remdamasi egzistuojančiais teisės aktais padėtų valstybėms narėms, ypač naujosioms, kurios šiuo metu kuria duomenų bazes, keistis nacionalinėse duomenų bazėse esančiais duomenimis;
92. pažymi, kad atsisakius gyvulių žymėjimo ausų įšagomis ir perėjus prie žymėjimo elektroninėmis priemonėmis ne tik padidėtų gyvulių gerovė, bet ir būtų geresnės gyvulių apskaitos galimybės, ypač pervežant gyvulius iš vienos valstybės narės į kitą; prašo Komisijos pateikti konkretų pasiūlymą dėl elektroninių identifikavimo priemonių naudojimo vietoje fizinio gyvulių žymėjimo; pažymi, kad pasiūlymas turėtų suteikti Komisijai įstatymų leidžiamąsias galias, kad ji galėtų nustatyti, kokia informacija turi būti įrašyta šiose elektroninėse laikmenose; mano, kad elektroninės identifikavimo sistemos įvedimo technika turi atitikti reikiamus standartus;

Snukio ir nagų ligos prevencijos priemonių įgyvendinimas ir priežiūra

93. pažymi, kad Bendrijos teisės sistema reikalauja, kad Komisija kas treji metai pristatytų pranešimą Parlamentui ir Tarybai apie priemones kovai su snukio ir nagų liga ir joms skirtas lėšas; išreiškia apgailestavimą, kad Komisija ligi šiol nevykdė šio įsipareigojimo; prašo Komisijos nuo 2006 m. kas treji metai pateikti tokį vertinimą, kuris būtų pagrįstas strategine Bendrijos veiklos pajamų ir išlaidų analize;
94. nurodo, kad reikia atidžiai prižiūrėti ne tik formalų priemonių perkėlimą į valstybių narių nacionalinę teisę, bet ir tai, kaip jos veiksmingai įgyvendinamos praktikoje; prašo Komisijos ir toliau skatinti vakcinų tyrinėjimus ir bandymų metodus ir atnaujinti studiją dėl valstybių narių veterinarijos tarnybų sugebėjimo tinkamai ir laiku garantuoti veiksmingą susirgimų kontrolę;
95. konstatuoja, kad per paskutinį dešimtmetį kelis kartus padidėjo gyvulių pervežimas bendrojoje rinkoje, o problemos dėl gyvulių judėjimo kertant sienas ir jų pervežimo sąlygų nėra tinkamai išspręstos; prašo Komisijos išnagrinėti galimybę sumažinti gyvulių pervežimo apimtis geriau išnaudojant vietinių skerdyklų pajėgumus; be to, prašo Komisijos imtis neatidėliotinių priemonių sumažinti ligotų arba sužeistų gyvulių pervežimą;

96. laikosi nuomonės, kad labai svarbu pabrėžti ūkininkų vaidmenį Bendrijos strategijoje, siekiant išvengti šios ligos atvejų ir juos tinkamai kontroliuoti; ragina Komisiją pateikti teisinį pasiūlymą Tarybai ir Parlamentui dėl valstybių narių mokamų kompensacijų atlyginimo iš Bendrijos lėšų tiems ūkininkams, kurie vykdo pareigą skubiai informuoti apie prasidėjusios ligos židinius;
97. pažymi, kad reikalingas tolesnis finansinės infrastruktūros tobulinimas, kad visi ūkininkai būtų traktuojami vienodai, o kompensacijų skyrimo tvarka būtų skaidri; nurodo, kad 2002 m. gruodžio 17 d. Rezoliucijoje dėl 2001 m. snukio ir nagų ligos krizės ⁽¹⁾ Parlamentas nusprendė, kad nešališkas kompensacijų sistemos administravimas yra pagrindinis veiksnys, padedantis išvengti sukčiavimo atvejų; prašo Komisijos suderinti įvairių ligų kompensacijų dydžius ir pagrįsti kriterijus, pagal kuriuos nustatomas kompensacijų dydis (pvz., dabartinė gyvulio rinkos kaina); pripažįsta, kad ligos proveržio atveju, nebūtų aiškiai apibrėžta laikomų gyvulių, auginamų gyvulių ir veislinių gyvulių rinkos kaina, taikoma tik kritusiems gyvuliams;
98. pabrėžia, kad kadangi visuomenės sveikata yra visos visuomenės interesas, viešieji fondai ir toliau turi būti pagrindinis šaltinis, iš kurio finansuojamos Bendrijos ligų likvidavimo sąnaudos, ir kad ūkininkai taip pat yra mokesčių mokėtojai; pažymi, kad kai kuriose valstybėse narėse ūkininkai finansškai prisideda dengiant valstybines ligų likvidavimo sąnaudas (kurios yra būtinos siekiant bendrai finansuoti visas išlaidas), tuo tarpu kai kitos valstybės narės nereikalauja įnašų iš žemės ūkio sektoriaus, kas gali pakenkti vienodoms žemės ūkio produkcijos gamintojų veiklos sąlygoms ES; primena, kad Parlamento laikinasis komitetas dėl snukio ir nagų ligos paprašė Komisijos pasiūlyti sprendimus, kaip ūkininkai galėtų prisidėti prie Bendrijos išlaidų kovojant su šia liga; atkreipia dėmesį į skirtingų valstybių narių pastangas šioje srityje ir Komisijos užsakymu 2003 m. parengtą tyrimą, kokiais būdais iš ūkininkų būtų galima gauti finansinius įnašus;

Bendras tabako žaliavos rinkos organizavimas

99. sveikina 2004 m. Tarybos priimtą BŽŪP paramos tabako sektoriui reformą, kuria siekiama atsieti paramą nuo gamybos apimčių per ketverių metų pereinamąjį laikotarpį palaipsniui pereinant prie tvarkos, kai ūkininkams išmokami vienodi priedai už tabako auginimą;
100. pritaria Europos Audito Rūmų rekomendacijoms, kad Komisija stengtųsi pasirūpinti tuo, kad reformos pasiūlymai būtų pagrįsti duomenų ir poveikio analize; prašo Komisijos atkreipti ypatingą dėmesį į tabako produkcijos įtaką gyventojų užimtumui ir nepalankių sričių ekonomikai;
101. pažymi, kad Bendrijos tabako gaminiai tenkina tik 30 % pramonės poreikių; pažymi, kad pastarąją bendro rinkos organizavimo reforma jau įvesti mechanizmai, kaip gamybą Europoje suderinti su ES esančia paklausa;
102. konstatuoja, kad, esant dabartiniam neatitikimui tarp paklauso ir pasiūlos, daugiausia ES pagamintos tabako produkcijos yra eksportuojama; apgailestauja, kad ši politika nėra suderinta su Bendrijos plėtos parama, teikiama mažesniems tabako augintojams besivystančiose šalyse, kurie priklauso nuo tabako eksporto, kadangi ES tabako eksportas gerokai sumažina besivystančių valstybių eksporto galimybes; reikalauja, kad būtų suderinta Bendrijos žemės ūkio ir plėtos politika;
103. pažymi, kad net jei vietovėse, kur auginamas tabakas, gali būti auginamos ir kitos kultūros, žemės ūkio bendrovių ekonominė pusiausvyra daugiausia priklauso nuo tabako; kaip Parlamentas pripažino savo pranešime dėl pastarosios bendro rinkos organizavimo reformos, „yra labai sunku rasti ekonomines alternatyvas, kurios galėtų sukurti tiek pat darbo vietų kaip tabako gamyba“; prašo Komisijos tęsti politiką, kuria skatinama augtinti alternatyvias kultūras, o tabako fondą naudoti kaip priemonę ES išauginto tabako kokybei gerinti ir kitų kultūrų auginimo moksliniams tyrimams finansuoti;
104. pažymi, kad kitų kultūrų moksliniai tyrimai buvo apleisti ir kad gamintojai buvo neskatinami pereiti į kitas ekonomines veiklos sritis; Bendrijos tabako fondas, finansuojamas iš tabako subsidijų mokesčių ir valdomas Žemės ūkio ir kaimo plėtos generalinio direktorato (50 %) ir Sveikatos apsaugos ir vartotojų teisių generalinio direktorato (50 %), buvo nepanaudotas, didžioji dalis nepanaudotų 68 milijonų EUR buvo paskirti ir Sveikatos apsaugos ir vartotojų teisių generalinio direktorato informacinėms kampanijoms; nuo 2006 m. nėra finansuojamos jokios priemonės, skatinančios gamybos pakeitimą; prašo nuoseklesnio požiūrio;

⁽¹⁾ OL C 31 E, 2004 2 5, p. 137.

105. mano, kad valstybių narių sugebėjimas tinkamai vykdyti įsipareigojimus, kaip tai numato atitinkami Bendrijos reglamentai, yra esminis veiksnys veiksmingai reguliuojant tabako rinką ir su tuo susijusias Bendrijos išlaidas; primygtinai reikalauja, kad būtų taikomos finansinės sankcijos toms valstybėms narėms, kurios nesilaiko šių reikalavimų;
106. pažymi, kad kadangi nevykdant įsipareigojimų išmokos ūkininkams gali būti mažinamos arba visai nutraukiamas jų mokėjimas, yra svarbu, kad ūkininkai būtų iš anksto informuoti apie jiems keliamus naujus aplinkos apsaugos reikalavimus, kurie bus privalomi po 2006 m. reformos; prašo Komisijos ir valstybių narių įvykdyti savo pareigą ir per likusį laiką iki pradėdant galioti reformai tiksliai nustatyti visus reikalingus kriterijus, kad ūkininkai būtų pasirėngę tinkamai vykdyti naujuosius reikalavimus;
107. pažymi, kad Komisija iki 2009 m. gruodžio 31 d. turės pristatyti Tarybai pranešimą apie reformos vykdymą nuo 2006 m.; reiškia susidomėjimą šiuo pranešimu ir prašo, kad jis būtų pristatytas ir Parlamentui;

Struktūrinės priemonės

108. smerkia tai, kad kai kurioms valstybėms narėms nepavyko kontroliuoti ir valdyti mokesčių mokėtojų pinigų, už kuriuos jos yra atsakingos, ir pabrėžia, kad kai kurios valstybės narės veidmainiauja kaltindamos Komisiją, jog pastarajai nepavyko kontroliuoti išlaidų, už kurias šios valstybės narės atsakingos;
109. pažymi, kad Audito Rūmai nerado trūkumų Komisijos vidaus kontrolės sistemoje ir nurodytuose patobulinimuose; apgailestauja, kad dėl išteklių trūkumo atrankiniu būdu buvo patikrintos tik nedaugelio valstybių narių sistemos;
110. prašo Komisijos pranešti Parlamentui apie valstybes, kurioms į savo kontrolės sistemas nepavyko nedelsiant įdiegti suderintų patobulinimo priemonių ir kurios iki šiol pateikia neišsamias 8 straipsnio formuluotes;
111. skatina Komisiją sustabdyti tarpinius valstybių narių mokėjimus, jei jie yra labai nereguliarūs, arba kai valstybių narių valdymo kontrolės sistemoje pastebima daug trūkumų;

Interreg III

112. mano, kad nesant tinkamai apibrėžtų priemonių ir rodiklių yra sudėtinga vertinti, ar buvo pasiektas Interreg III programos tikslas – stiprinti Bendrijos ekonominę ir socialinę sanglaudą, vystant pasienio, tarptautinį ir regionų bendradarbiavimą ir skatinant tolygų Bendrijos teritorijų vystymąsi; mano, kad yra sudėtinga įvertinti, ar šiam tikslui pasiekti buvo pasitelktos pačios veiksmingiausios priemonės;
113. ragina Komisiją labiau stengtis tiksliai apibrėžti tikslus ir priemones, kurie leistų geriau įvertinti programos poveikį ir jai skirtų lėšų panaudojimo efektyvumą; pabrėžia aiškios ir kompetentingos analizės poreikį, siekiant suderinti privačių, visuomeninių ir Bendrijos interesų skirtumus, pirmiausia tuos skirtumus, dėl kurių yra sumanyta pati programa;

Vidaus politikos priemonės

Aplinkos apsauga, visuomenės sveikata ir sauga

114. mano, kad bendras biudžeto išlaidų kategorijų, skirtų aplinkos apsaugai, visuomenės sveikatai ir maisto saugai, vykdymas yra pakankamas;
115. remia priemones, kurios yra skirtos gerinti daugiamečių programų įgyvendinimo ciklui; ragina Komisiją geriau paruošti konkursus ir suteikti geresnę pagalbą paraiškų teikėjams, siekiant užkirsti kelią daugeliui projektų paraiškų, kurios aiškiai neatitinka skiriamo finansavimui reikalavimų;
116. pastebi, kad vadovavimasis Finansinio reglamento administracinėmis ir finansinėmis nuostatomis neturėtų sąlygoti bereikalingo vilkinimo skiriant dotacijas ar atrenkant projektus, kuriems bus suteiktas finansavimas;

Moksliniai tyrimai

117. pažymi, kad dalyvavimo Europos mokslinių tyrimų ir plėtros pagrindų programoje taisyklės yra pernelyg sudėtingos; sutinka su Audito Rūmų nuomone dėl to, kad tai yra rimta problema, su kuria susiduria Komisija ir programos dalyviai; išreiškia apgailestavimą dėl to, kad ypač mažesnės organizacijos su menkiau išvystyta administracine struktūra ir MVĮ patiria sunkumų dėl pernelyg sudėtingų joms keliamų reikalavimų ir taisyklių;
118. primena, kad šeštąją mokslinių tyrimų ir vystymosi pamatinę programą (6PP) administruoja keletas generalinių direktoratų; pažymi Audito Rūmų nuomonę dėl to, kad toks išskaidymas mažina kiekvieno jų atsakomybę, dubliuoja funkcijas ir reikalauja didesnės koordinacijos;
119. atsižvelgia į Audito Rūmų rekomendaciją peržiūrėti „Bendrijos skiriamo finansavimo dydžio nustatymo taisyklės kartu užtikrinant atitinkamą išlaidų kontrolę“; tikisi, kad Parlamentas nuo pat pradžių aktyviai dalyvaus šioje peržiūroje remdamasis savo, kaip vieno iš teisės akto leidėjų ir teisinės sistemos kūrėjų, galiomis ir vadovaudamasis dalyvavimo pagrindų programose nuostatomis;
120. pažymi, kad Lisabonos dienotvarkę gali atspindėti didesnės biudžeto lėšos, skirtos septintajai mokslinių tyrimų ir vystymosi pamatinei programai (7PP); pabrėžia, kad dėl tokio reikšmingo lėšų padidinimo reikalinga veiksmingai supaprastinti administracines procedūras programos dalyviams ir pačiai Komisijai;
121. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų padarytas išvadas, kad *ex-post* finansiniai auditai vėl byloja apie „nerimauti verčiantį klaidų kiekį, atsirandantį dažniausiai dėl per daug deklaruotų išlaidų... kurių nebuvo aptikta Komisijos vidaus kontrolės metu“; tikisi, kad atsižvelgus į Audito Rūmų siūlomus patobulinimus bus įdiegti audito pažymėjimai, kad ilgainiui sumažėtų išplėstinių *ex-post* finansinių auditų poreikis;
122. ragina Komisiją pasimokyti iš to, kad 5PP apskaita nebuvo skaidri dėl nemažo išlaidų kategorijų skaičiaus – ir užtikrinti, kad tai nepasikartotų vėlesnėse programose;
123. prašo Komisijos pagrįsti pasiūlymą dėl 7PP veiksmingomis supaprastintomis priemonėmis, kaip antai:
- susitelkimu ties mažesniu intervencinių mechanizmų skaičiumi,
 - sutarčių modelių įvairovės sumažinimu,
 - vienodos sąnaudų sistemos taikymu sprendžiant pernelyg didelio programos dalyvių apmokestinimo klausimą;
124. pabrėžia, kad dalyviams neužtenka tik atitikti formalius reikalavimus ir formalią procedūrą, lygiai svarbu efektyviai išnaudoti turimas lėšas; skatina Komisiją atlikti kokybinių *ex-post* mokslinių rezultatų ir poveikio vertinimą;
125. ragina Komisiją sudaryti savo procedūras taip, kad projektų paraiškų parengimo išlaidos būtų sumažintos iki pateisinamo lygio;
126. prašo Komisijos peržiūrėti taisyklės dėl dalyvavimo programose, pristatant galimybę gauti vidutinės trukmės mokslinį ir techninį vykdomų projektų įvertinimą kaip standartinę procedūrą; prašo Komisiją nustatyti tinkamą laikiną vertinimo tarybą; prašo Audito Rūmų paskelbti nuomonę apie šias naujas taisykles;
127. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastebėtą reiškinį, kad Komisija vėluoja tvirtindama šeštosios pamatinės programos (6PP) sutarčių modelius ir finansines gaires taipogi įgyvendindama savo vidaus kontrolės standartus ir taikydama bendrąją informacinių technologijų sistemą, nes tai tam tikru mastu sumenkina „pažangą, pasiektą anksčiau patvirtinus reglamentavimo sistemą ir supaprastinus sutarčių struktūrą“; tikisi, jog Komisija pasimokys iš patirties, kad ateityje nebūtų panašiai vėluojama;

128. be to, ragina Komisiją 7PP administravimui pritaikyti šias struktūrines priemones:
- sudaryti geresnes Komisijos išteklių (t. y. projekto darbuotojų, IT priemonių) finansuojamiems projektams panaudojimo sąlygas, kad būtų užtikrinta tinkama projektų mokslinė priežiūra, kuri šiuo metu apsiriboja keletu dienų kiekvienam projektui,
 - nustatyti ir įvesti tinkamą mokslinio vertinimo patariamąją tarybą,
 - sukurti integruotą duomenų bazę, kurią sudaro bendra pasiūlymų, sutarčių ir projektų valdymo IT sistema;
129. džiaugiasi Komisijos ketinimu sudaryti 7PP garantijų planą, siekiant efektyviau panaudoti Europos mokslinių tyrimų projektams ir infrastruktūros finansavimui skirtas paskolas, ypač suteiktas Europos investicijų banko paskolas; skatina Komisiją pagal siūlomas gaires atsižvelgti į individualius MVĮ poreikius ir apvarstyti galimybę taikyti tokias gaires EUREKA projektuose;

Vidaus rinka

130. pažymi, kad, Vidaus rinkos ir paslaugų GD duomenimis, dėl viduje vykstančio restruktūrizavimo, matyt, nebus panaudotos visos skirtos lėšos ir netgi negalėjo būti pavesti atlikti kai kurie užsakovieji tyrimai;
131. apskritai yra patenkintas, kad buvo panaudota daug biudžeto lėšų, numatytų Sveikatos ir vartotojų apsaugos GD darbo sritims, kurioms 2003 m. biudžete skirtų lėšų panaudojimo dydis sudarė 99,3 %;
132. pažymi, kad buvo panaudota 86,61 % biudžeto lėšų, numatytų Mokesčių ir muitų sąjungos GD darbo sritims, ir tai vertinama patenkinamai, bet jokiu būdu ne labai gerai;
133. išreiškia susirūpinimą dėl bendrų tendencijų, nes pagal per daug griežtas naujojo biudžeto tvarkos taisykles pagal vartotojų apsaugos programas skelbiamų konkursų eiga užtęsiama ir dėl biurokratinių procedūrų žymiai sumažėja potencialių konkursų dalyvių suinteresuotumas;

Transportas

134. pažymi, kad galutiniame priimtame ir per metus pataisytame 2003 m. biudžete 661,8 mln. EUR buvo skirta transporto politikos asignavimų išsipareigojimams ir 609,3 mln. EUR – asignavimų mokėjimams finansuoti; pažymi, kad iš jų:
- 610,6 mln. EUR skirta transeuropinių tinklų (TEN-Tr) asignavimų išsipareigojimams, o 572 mln. EUR – asignavimų mokėjimams,
 - 16,6 mln. EUR skirta transporto saugumo išsipareigojimams, o 13,3 mln. EUR – mokėjimams,
 - 15,0 mln. EUR vien tik išsipareigojimams *Marco Polo* programai,
 - 8,4 mln. EUR išsipareigojimams ir 9,55 mln. EUR ilgalaikio mobilumo mokėjimams ir
 - 7,4 mln. EUR išsipareigojimams ir 6,35 mln. EUR transporto agentūrų mokėjimams;
135. džiaugiasi, kad naudojama daugiau transeuropinių tinklų (TEN-Tr) projektų asignavimų išsipareigojimams ir mokėjimams, abiem atvejais siekiama beveik 100 %, ir tikisi, kad tai paskatins valstybes nares surasti valstybinio ir privataus sektorių išteklių, kad šie projektai būtų greičiau baigti;

136. pareiškia esąs susirūpinęs dėl to, kad 2003 m. Komisija, neturėdama iš anksto apibrėžtų sąlygų, jog turi būti tinkamai laikomasi finansų naudojimo nuostatų, dažnai patvirtindavo tarpinius ir galutinius mokėjimus transeuropinių tinklų projektams ir primena, kad Audito Rūmai jau atkreipė dėmesį į šiuos Komisijos 2001 m. ir 2002 m. metinių ataskaitų trūkumus;
137. pažymi, kad nepaisant didelio asignavimų mokėjimams panaudojimo rodiklio, nepanaudotų išteklių lygis (pranc. *reste à liquider*, RAL) transeuropinių tinklų projektams nesumažėjo, bet per 2003 m. šiek tiek padidėjo iki 1 154 mln. EUR;
138. susirūpinęs pažymi, kad kitų transporto linijų asignavimų įsipareigojimams panaudojimo rodiklis nukrito nuo 93 % iki 83 %; transporto saugumo įsipareigojimų panaudojimo rodiklis buvo ypač mažas – 65 % iš visų turimų asignavimų, o panaudojimo rodiklis mokėjimams – 72 %; 2002 m. atitinkami transporto saugumo rodikliai buvo 99 % ir 58 %; mano, kad šie panaudojimo rodikliai yra visiškai nepriimtini siekiant transporto Baltojoje knygoje numatytų svarbiausių tikslų, ypač nepriimtinas asignavimų mokėjimams panaudojimo nuosmukis;

Kultūra ir švietimas

139. džiaugiasi Komisijos veiksmais, kurių ji ėmėsi siekdama pašalinti programos rengimo ir valdymo trūkumus, kurių turėjo pirmosios kartos Sokrato ir jaunimo programos; džiaugiasi geresne jų struktūra ir valdymo procedūromis, nurodytoms pastaruosiuose pasiūlymuose dėl būsimos kartos visą gyvenimą trunkančio mokymo ir jaunimo programų;
140. pažymi, kad Komisijai teko sunkus uždavinys bandant suderinti prašymus kaip įmanoma labiau sumažinti šio pobūdžio programų administracinę našta dotaciją skirti prašantiems asmenims ir pagal Finansinio reglamento vykdymo taisykles privalomą reikalavimą užtikrinti tinkamą finansinį valdymą;
141. pareiškia, kad yra įsitikinęs, jog pagrindinis administracinių ir apskaitos reikalavimų, taikomų kitos kartos visą gyvenimą trunkančio mokymosi ir jaunimo programoms, turi būti proporcingumo principas; pabrėžia kryptingų nukrypimų nuo Finansinio reglamento vykdymo taisyklių privalumus, leidžiančius:
 - dažniau naudoti vienodo dydžio dotacijų sistemą, dėl ko taptų paprastesnės prašymų ir sutarčių formos,
 - labiau pripažinti bendrą finansavimą per įnašus grynais ir mažesnius tokiais atvejais lėšų gavėjams priderančius apskaitos reikalavimus,
 - paprastesnis dokumentų dėl lėšų gavėjų finansinių ir veiklos gebėjimų tvarkymas;
142. pabrėžia, kad ketina teikti daug reikšmės reguliariam tarpinių ir *ex-post* vertinimo pranešimų apie būsimas visą gyvenimą trunkančio mokymo ir jaunimo programas skelbimui;

Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė

143. džiaugiasi šiočia tokia pažanga, pasiekta vykdant biudžetą laisvės, saugumo ir teisingumo (biudžeto B5–8 antraštinė dalis) srityje palyginus su 2002 m.; tačiau pažymi, kad įvykdymo lygis, ypač išmokų, yra vienas mažiausių Komisijoje (68 % 2003; 79 % visai vidaus politikai) tuo tarpu įsipareigojimų vykdymas jau pasiekė vidaus politikos vidurkį; ragina Teisingumo, laisvės ir saugumo generalinį direktoratą toliau gerinti biudžeto vykdymą kitais finansiniais metais;
144. atkreipia dėmesį į Audito Rūmų 2003 m. metų pranešime dėl Komisijos vidinės kontrolės aplinkos pateiktas pastabas, kurios pagrįstos keturių iš keturiolikos generalinių direktoratų vykdančių vidaus politiką, tarp jų ir anksčiau vadinto Teisingumo ir vidaus reikalų generalinio direktorato, analize; ragina Teisingumo, laisvės ir saugumo generalinį direktoratą laikytis Audito rūmų išreikštų rekomendacijų;

145. yra susirūpinęs ir apgailestauja dėl Audito Rūmų 2003 m. metų pranešime padarytų pastabų, susijusių su pabėgėlių fondo įgyvendinimu; atsižvelgiant į ketinimą naujoje finansinėje perspektyvoje restruktūrizuoti šios politikos srities išlaidų programas, dėl ko bus labiau padalintas valdymas, prašo Komisiją užtikrinti tinkamą aplinkos kontrolę nacionaliniu ir Europos lygmeniu;
146. išreiškia savo susirūpinimą, kad Komisija vis dar nepateikė savo nuomonės dėl Eurojusto finansinio reglamento projekto, kaip reikalaujama Eurojusto sprendime, kurį 2003 m. lapkritį Eurojustas perdavė Komisijai;

Lyčių lygybė

147. sutinka su Komisijos politiniais 2003 m. biudžeto prioritetais: plėtra ir pasiruošimu jos administravimui, nes tai yra patys svarbiausi ES prioritetai; atsižvelgdamas į Lisabonos ir Barselonos Vadovų susitikimų rezultatus pažymi, kad turi būti skiriamas dėmesys aktyvesniam moterų dalyvavimui išplėstos ES darbo rinkoje, ypač siekiama gerinti naujose valstybėse narėse gyvenančių moterų socialinę ekonominę padėtį, o planuojant biudžetą numatomas reikiamas finansines lėšas;
148. pažymi, kad ES sutarties 3 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad vyrų ir moterų lygių galimybių skatinimas yra pagrindinis ES principas. Jis taip pat yra svarbus įvairiose Bendrijos politinės veiklos srityse; pakartotinai pabrėžia, kad planuojant biudžetą lyčių lygybė visada turi būti laikoma prioritetiniu tikslu, atsižvelgiant į lyčių lygybės principo taikymą sudarant biudžetą;
149. džiaugiasi žymia pažanga, kuri pasiekta įgyvendinant 2003 m. biudžetą, atsižvelgiant į visus nustatytus tikslus ir į struktūrinių fondų planavimo laikotarpį, nes tai sudaro 89 % mokėjimų vykdymo koeficiento, kuris yra didesnis nei 2002 metais (71 %); atkreipia dėmesį, kad nepateikta jokių duomenų apie lyčių lygybės skatinimą, panaudojant fondų lėšas, ir ragina Komisiją kaip galima greičiau ištaisyti šią padėtį;
150. mano, kad biudžeto lėšų naudojimas turi skirtingą poveikį vyrams ir moterims, nes lyčių padėtis dar skiriasi; pažymi, kad 2003 m. finansinių metų biudžeto duomenys beveik neatspindi jokios informacijos apie lėšų, skirtų skatinti lyčių lygybę, atsižvelgiant į lyčių aspekto integravimą, apimtį ir panaudojimo rezultatus ir ragina Komisiją kuo skubiau pateikti Europos Parlamentui būtiną informaciją;

Išorės politikos kryptys

Išorės pagalbos valdymo sistemos reforma

151. pabrėžia, kad Komisija dėjo daug vilčių, kai reforma buvo pradėta 2002 metais, ir skelbė, kad ji pavyks; atkreipia dėmesį į Tarybos išvadas, padarytas 2004 m. lapkričio 22–23 d., kuriose Taryba gerai įvertino Komisijos progresą valdant bei laiku suteikiant Bendrijos pagalbą ir paskatino toliau stengtis gerinti veiklos kokybę bei efektyvumą, ir jas patvirtina; nors ir visiškai pritaria atsakomybės padalinimui, pabrėžia, kad būsimas papildomas išlaidas privalo pagrįsti realūs rezultatai; todėl laukia Audito Rūmų išvados dėl to, kokią įtaką padarė atsakomybės padalinimas delegacijoms, kaip numatyta Audito Rūmų 2004 m. veiklos programoje ir ko pareikalavo Užsienio reikalų komitetas savo nuomonėje dėl 2002 m. įvykdymo patvirtinimo; tikisi, kad ataskaitoje bent jau atsispindės atsakomybės padalinimo ekonominės naudos analizė;
152. pabrėžia, kad nors Išorės santykių generalinio direktorato 2003 m. veiklos ataskaitoje teigiama, kad reikia atlikti išsamesnį atsakomybės padalinimo įvertinimą, bet atrodo, kad šis vertinimas bus susijęs tik su personalo poreikiu; todėl atkreipia dėmesį į Tarybos paraginimą Komisijai atlikti kokybinį EB išorės pagalbos įvertinimą atskirai nuo metų ataskaitos ir pateikti rezultatus iki 2005 m. liepos mėnesio;

153. atkreipia dėmesį į tai, kad vis dar nėra tinkamos informacijos valdymo sistemos bei delegacijų darbo priežiūros sistemos, įvertinančios finansinę riziką, kaip buvo minėta ir pačioje Išorės santykių generalinio direktorato 2003 m. metinės veiklos ataskaitoje, kur buvo nurodyta ir priežastis – nepakankami žmogiškieji ištekliai; pabrėžia, kad Komisijos geranoriškumas bei pasiūlymai, kaip spręsti šią problemą, yra sveikintini ir jų turėtų būti imtasi anksčiau; taip pat prašo Komisijos pateikti preliminarią ataskaitą iki 2005 m. liepos;
154. yra susirūpinęs, kad įgyvendinančių organizacijų audite Audito Rūmai rado daug netvarkingų operacijų projektų (metų pranešimo 7.38 ir 7.39 punktai); pažymi, kad savo atsakyme Komisija sutinka su Audito Rūmais, kad pasiūlymų pateikimo ir įsigijimo procedūrų laikymasis projektų valdymo skyriuose ir NVO lieka problematiška sritis; tikisi, kad Komisijos nariai, atsakingi už išorinę pagalbą, pateiks veiksmų planą iki 2005 m. rugsėjo 1 d., kad šios problemos būtų išspręstos;
155. atkreipia dėmesį, kad glaudesnė įvairių ES politikos sričių sąveika gali pagerinti ES išlaidų efektyvumą;

Audito Rūmų metų pranešimas

156. kalbant apie Audito Rūmų metų pranešimą bendrai, pageidautų, kad Audito Rūmai pateiktų aiškesnę informaciją apie konkrečią žalą, patirtą dėl bet kokio pobūdžio žinomų neatitikimų;
157. pripažįsta, kad reikia nustatyti aiškią pusiausvyrą tarp pranešimų rengimo ir darbo tvarkos reikalavimų NVO bei tarp realių galimybių šių reikalavimų pastoviai laikytis, taip pat laukia Audito Rūmų pasiūlymų, kaip šie interesai galėtų būti suderinti;
158. klausia, ar Komisija ėmėsi priemonių palyginti įvairių tarptautinių pagalbos teikėjų veiklos efektyvumą; jei ne, rekomenduoja to imtis kaip galima greičiau;

Solidarumo fondas Lotynų Amerikai

159. atkreipia dėmesį, kad Parlamentas keletą kartų yra išreiškęs pritarimą įsteigti solidarumo fondą Lotynų Amerikai; pabrėžia, kad nors tokio fondo steigimas yra remiamas, reikalingas didesnis suinteresuotų valstybių politinės ir ekonominės srities vadovų socialinis išipareigojimas; ypač pabrėžia, kad valstybės, kurios neefektyviai paskirsto savo pajamas, turi imtis priemonių šiai problemai spręsti; teigia, kad ES turėtų siekti socialinių šių valstybių tikslų įgyvendinimo tiek teikdama pagalbą, tiek skatindama labiau stengtis pačias valstybes; be to, reikia pasiekti pakankamą šių dviejų priemonių balansą;
160. tikisi, kad Komisija kiekvieną kartą neįgyvendinusi biudžetinių nuostatų pateiks Parlamentui rašytinį paaiškinimą;

Vystymasis

161. mano, kad vystymosi politika yra svarbus Sąjungos išorinių veiksmų elementas, ja siekiama panaikinti skurdą stiprinant socialinės, švietimo ir sveikatos priežiūros sistemų infrastruktūras, didinant skurstančių visuomenės grupių gamybinių pajėgumą ir remiant susijusias šalis, kad jos galėtų skatinti raidą ir plėsti vietinį potencialą; pabrėžia, kad Tūkstantmečio vystymosi tikslų (TVT) įgyvendinimas būtų svarbus žingsnis šio tikslo įgyvendinimo link;
162. teigiamai vertina tai, kad Komisija stengiasi taikyti vystymuisi skirtas priemones siekdama įgyvendinti TVT ir nustatydamas dešimt pagrindinių rodiklių; ragina Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant šių tikslų ir rekomenduoja skirti 35 % bendradarbiavimui vystymosi srityje finansuoti numatytų Europos Sąjungos lėšų TVT pasiekti;

163. supranta, kaip sudėtinga vertinti Bendrijos teikiamos paramos įtaką TVT įgyvendinimui, kai ji nėra vienintelė paramos teikėja; apgailestauja, kad Komisija nesugebėjo įdiegti tinkamų priemonių šiai įtakai įvertinti ir įvertino tik besivystančių šalių pažangą, padarytą siekiant TVT; apgailestauja, kad Komisijos atsakymai į Vystymosi komiteto klausimus apie TVT įgyvendinimą vykdant Komisijos vystymosi veiksmus yra itin neaiškūs;
164. džiaugiasi tuo, kad Komisija patobulino savo atsiskaitymo sistemą, teigiamai vertina tai, kad pagerėjo metų ataskaitos 2004 dėl EB plėtros politikos ir išorės paramos (KOM(2004) 0536 ir SEC(2004) 1027) kokybė;
165. nutaria kasmet rengti plenarines diskusijas dėl Komisijos metinės ataskaitos dėl EB plėtros politikos ir išorės paramos;
166. džiaugiasi tuo, kad bendrojo biudžeto ir EVF lėšų dalis, skirta socialinei infrastruktūrai ir paslaugoms finansuoti teikiant visuomeninę paramą vystymosi tikslais (angl., *Official Development Assistance*), 2003 m. sudarė 8 269 mln. EUR, nuo 31,4 % 2002 m. padidėjo iki 34,7 % 2003 m.;
167. apgailestauja, kad pagrindiniam išsilavinimui finansuoti skirta tik 198 mln. EUR (2,4 %), o pagrindinėms sveikatos priežiūros paslaugoms – 310 mln. EUR (3,8 %); ragina Komisiją skirti daugiau lėšų šiems sektoriams finansuoti ir reikalauja 20 % Europos Sąjungos išlaidoms bendradarbiavimui vystymosi srityje numatytų lėšų skirti pagrindiniam išsilavinimui ir sveikatos priežiūrai besivystančiose šalyse finansuoti;
168. teigiamai vertina Komisijos atliekamą vaidmenį diskusijose dėl šalių rėmėjų pagalbos koordinavimo ir tvarkos derinimo; apgailestauja dėl pažangos stokos tarptautiniu mastu ir valstybių narių vangumo; ragina Komisiją labiau stengtis išvengti dvigubų veiksmų vystymosi srityje ir siekti veiksmų papildomumo;
169. mano, kad Komisija per mažai rėmė naujas valstybes nares, kai jos rengėsi prisidėti prie ES vystymosi politikos; ragina Komisiją remti naujas valstybes nares ir šalis kandidates, kuriančias savo vystymosi politiką ir skatinančias visuomenę susipažinti su vystymosi klausimais;

Parama ruošiantis narystei ES

PHARE

170. teigiamai vertina Komisiją už jos pastangas per PHARE programą padėti valstybėms kandidatėms pasirengti struktūrinių fondų valdymui;
171. yra susirūpinęs dėl to, kad nebuvo užtikrinta, jog naujose valstybėse narėse prieš šioms įstojant į ES būtų baigtas daugelio už PHARE ir ISPA programų atsakingų agentūrų akreditavimo procesas; tačiau ragina Komisiją siekti užtikrinti, kad tai nepasikartotų Rumunijoje, Bulgarijoje ir būsimose šalyse kandidatėse;
172. tačiau pažymi, kad mokomoji PHARE programos taikymo praktikoje reikšmė yra gana ribota, nes ji gerokai skiriasi nuo ERPF ir ESF programų administravimo, nors turėtų būti mokoma būtent šių programų administravimo, todėl po stojimo išlieka poreikis padėti stiprinti valstybės institucijas, kad jos sugebėtų geriau valdyti struktūrinius fondus; išreiškia susirūpinimą dėl valstybių kandidačių gebėjimo po stojimo įsivairinti struktūrinių fondų lėšas;
173. dėl to iš principo sveikina pasiūlymą naudoti naują bendrą priemonę pasirengti struktūrinių fondų valdymui, su sąlyga, kad tokia sutartis neturi būti pernelyg sudėtinga; pabrėždamas tinkamos kontrolės sistemos būtinybę ragina Komisiją pasirūpinti, kad naujoji priemonė būtų kuo paprastesnė ir nesudarytų kliūčių ją įgyvendinti;

SAPARD

174. apibendrinamas pažymi, kad SAPARD programos, kuri pirmoji iš visų paramos valstybėms kandidatėms programų turi būti visiškai decentralizuota, rezultatai buvo puikūs, nors ne visi tikslai pasiekti; pripažįsta, kad SAPARD programos nauda yra ne tik spartesnis ekonominis valstybių kandidačių vystymasis, bet ir skatinimas racionaliau mąstyti ir kurti naujus projektus; pripažįsta, kad programa buvo naudinga mokymo priemonė nacionalinėms administravimo įstaigoms, kurios galėjo įgyti tiesioginį Bendrijos fondų valdymo patyrimą; laikosi nuomonės, kad patyrimas, kurį suteikė ši programa, neabejotinai prisidės prie tolesnės Bendrijos programų plėtros; ragina Komisiją tobulinti *ex-ante* poreikių analizę, kad šia programa būtų sukurta didesnė pridėtinė vertė;
 175. pripažįsta, kad decentralizuota valdymo sistema, kuri buvo naudojama programai įgyvendinti, veikia gerai, tačiau ragina Komisiją toliau ją tobulinti nagrinėjant problemas, su kuriomis buvo susidurta, ir teikti valstybėms kandidatėms daugiau paramos problemoms spręsti ir tolesnėms paramos priemonėms įgyvendinti;
 176. pažymi, kad, be viso kito, tinkamai naudoti fondų lėšas trukdė pernelyg sudėtinga jų skyrimo tvarka ir teisės sistema; išreiškia nusivylimą, kad pagal 2004 m. gruodžio 15 d. duomenis per penkerius programos gyvavimo metus galutiniams naudos gavėjams buvo išmokėta vos pusė jiems skirtų lėšų, tačiau yra patenkinta tuo, kad SAPARD lėšos nebuvo prarastos dėl vėlavimo; atkreipia Komisijos dėmesį, kad lėšų mokėjimas jokia būdu neturėtų būti spartinamas programos priežiūros ir reguliavimo sąskaita;
 177. pažymi, kad dauguma SAPARD lėšų buvo skirta projektams, padidintiems gamybą, ir ragina, kad naujose programose būtų skirtas didesnis dėmesys kokybės, aplinkosaugos ir sveikatos reikalavimams;
 178. pripažįsta, kad sąskaitų suvedimas buvo administruojamas geriau negu PHARE atveju, ir ragina toliau tobulinti ES lėšų valdymą ir mažinti nuostolius;
 179. giria Komisiją už pastangas suteikiant ypatingą finansinę pagalbą pasirengimo narystei strategijai Maltei ir Kiprui, padedant šioms dviem valstybėms pasirengti narystei; tačiau apgailestauja, kad ir Malta, ir Kipras buvo atskirtos nuo pagrindinių pasirengimo narystei finansinių priemonių: PHARE, SAPARD ir ISPA, taigi turėjo ribotesnes galimybes pasiruošti valdyti Bendrijos fondus.
-